

Vận dụng mô hình nâng cao khả năng học tập trực tuyến trong giáo dục đại học Việt Nam

Phạm Minh Tú*

*ThS, Trường Đại học Lao động - Xã hội

Received: 28/10/2023; Accepted: 6/11/2023; Published: 13/11/2023

Abstract: Online education is an unstoppable development trend in the current 4.0 technology era. With the development of the internet and information technology, online education has become an effective solution to improve the quality of education and meet the learning needs of students. However, in Vietnam, online education still faces many challenges and limitations, especially at the university level. Therefore, in this article, we will learn together about the online education model for Vietnamese universities and propose a model to help improve online learning capabilities for Vietnamese higher education.

Keywords: Online learning, model

1. Đặt vấn đề

Giáo dục trực tuyến là xu hướng phát triển không thể ngăn cản được trong thời đại công nghệ 4.0 hiện nay. Với sự phát triển của internet và các công nghệ thông tin, giáo dục trực tuyến đã trở thành một giải pháp hữu hiệu để nâng cao chất lượng giáo dục và đáp ứng nhu cầu học tập của sinh viên (SV). Tuy nhiên, ở Việt Nam, giáo dục trực tuyến vẫn còn gặp nhiều thách thức và hạn chế, đặc biệt là ở cấp đại học. Vì vậy, trong bài viết này, chúng ta sẽ cùng nhau tìm hiểu về mô hình giáo dục trực tuyến cho đại học Việt Nam và đề xuất một mô hình giúp nâng cao khả năng học tập trực tuyến cho giáo dục đại học Việt Nam.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái quát về đào tạo trực tuyến (E-learning)

Khái niệm E-learning: Theo Trịnh Văn Biều (2012), hiện nay, có rất nhiều cách hiểu về E-learning. Hiểu theo nghĩa tổng quát, E-learning là một thuật ngữ dùng để mô tả việc học tập, đào tạo dựa trên CNTT và truyền thông, đặc biệt là CNTT. Theo một cách hiểu khác, E-learning là một kiểu dạy học, trong đó người dạy và người học có thể giao tiếp với nhau qua mạng dưới các hình thức như: E-mail, thảo luận trực tuyến (chat), diễn đàn (forum), hội thảo video.

+ Có hai hình thức giao tiếp giữa người dạy và người học: giao tiếp đồng bộ và giao tiếp không đồng bộ. Giao tiếp đồng bộ là hình thức giao tiếp trong đó tại cùng một thời điểm có nhiều người truy cập mạng và trao đổi thông tin trực tiếp với nhau: thảo luận trực tuyến, hội thảo video... Giao tiếp không đồng bộ là hình thức mà những người giao tiếp không nhất thiết phải truy cập mạng tại cùng một thời điểm, ví dụ như: các khóa tự học qua Internet, e-mail, diễn đàn.

Đặc trưng của kiểu học này là giảng viên phải chuẩn bị tài liệu trước khi khóa học diễn ra; học viên được tự do chọn lựa thời gian tham gia khóa học (Trần Thanh Điện và Nguyễn Thái Nghe, 2017)

2.2. Cải thiện khả năng học tập trực tuyến ở đại học Việt Nam

Đại học Việt Nam hiện nay đang phải đối mặt với nhiều thách thức trong việc cải thiện khả năng học tập trực tuyến. Một số thách thức đó bao gồm:

Thiếu hạ tầng công nghệ thông tin: Đa số các trường đại học ở Việt Nam vẫn chưa có đủ hạ tầng công nghệ thông tin để triển khai giáo dục trực tuyến. Điều này khiến cho việc áp dụng giáo dục trực tuyến trở nên khó khăn và không đảm bảo được chất lượng.

Thiếu kinh nghiệm và kiến thức về giáo dục trực tuyến: Giảng viên và SV ở Việt Nam vẫn còn thiếu kinh nghiệm và kiến thức về giáo dục trực tuyến. Điều này khiến cho quá trình học tập trực tuyến không được hiệu quả và không đáp ứng được nhu cầu của SV.

Sự chênh lệch về trình độ công nghệ: Trong khi một số SV đã có trình độ sử dụng công nghệ thông tin tốt, thì lại có những SV khác không có khả năng sử dụng công nghệ thông tin hiệu quả. Điều này khiến cho việc triển khai giáo dục trực tuyến gặp nhiều khó khăn và không đảm bảo được tính công bằng trong giáo dục.

Để cải thiện khả năng học tập trực tuyến ở đại học Việt Nam, chúng ta cần phải xây dựng một mô hình giáo dục trực tuyến hiệu quả và phù hợp với điều kiện của đất nước. Điều này sẽ giúp cho việc triển khai giáo dục trực tuyến trở nên dễ dàng hơn và đảm bảo được tính công bằng trong giáo dục.

2.3. Đề xuất mô hình giáo dục trực tuyến cho đại học Việt Nam

Với những thách thức và hạn chế hiện tại của giáo dục trực tuyến ở đại học Việt Nam, chúng ta có thể đề xuất một mô hình giáo dục trực tuyến như sau:

Xây dựng hạ tầng công nghệ thông tin: Để triển khai giáo dục trực tuyến hiệu quả, việc xây dựng hạ tầng công nghệ thông tin là rất quan trọng. Chính phủ cần đầu tư để các trường đại học có đủ cơ sở vật chất và hạ tầng công nghệ thông tin để triển khai giáo dục trực tuyến.

Đào tạo và nâng cao kiến thức về giáo dục trực tuyến cho giáo viên: Để đảm bảo chất lượng giáo dục trực tuyến, việc đào tạo và nâng cao kiến thức về giáo dục trực tuyến cho giáo viên là rất cần thiết. Chính phủ cần có chính sách hỗ trợ để giáo viên có thể được đào tạo và nâng cao kiến thức về giáo dục trực tuyến.

Tăng cường trang bị công nghệ thông tin cho SV: Để đảm bảo tính công bằng trong giáo dục trực tuyến, chúng ta cần tăng cường trang bị công nghệ thông tin cho SV. Chính phủ cần có chính sách hỗ trợ để các SV có thể tiếp cận với công nghệ thông tin một cách dễ dàng và hiệu quả.

Phát triển nội dung giáo dục trực tuyến: Một trong những yếu tố quan trọng nhất của giáo dục trực tuyến là nội dung giáo dục. Chính phủ cần đầu tư để phát triển nội dung giáo dục trực tuyến đa dạng và phù hợp với nhu cầu của SV.

Tạo điều kiện cho SV tham gia giáo dục trực tuyến: Để đảm bảo tính công bằng trong giáo dục trực tuyến, chính phủ cần tạo điều kiện cho SV có thể tham gia giáo dục trực tuyến một cách thuận lợi. Điều này có thể là việc cung cấp các thiết bị công nghệ thông tin cho SV hoặc tăng cường kết nối internet tại các khu vực học tập.

2.4. Tăng cường khả năng học tập trực tuyến ở đại học Việt Nam

Mô hình giáo dục trực tuyến hiệu quả cho đại học Việt Nam

Mô hình giáo dục trực tuyến hiệu quả cho đại học Việt Nam có thể được xây dựng dựa trên những yếu tố sau:

Học tập linh hoạt: Mô hình giáo dục trực tuyến cần cho phép SV có thể học tập linh hoạt theo thời gian và không gian của mình. Điều này sẽ giúp cho SV có thể tự quản lý thời gian và học tập hiệu quả hơn.

Sử dụng các công nghệ mới: Mô hình giáo dục trực tuyến cần sử dụng các công nghệ mới nhất để đảm bảo tính hiệu quả và thu hút được sự quan tâm của SV. Các công nghệ như video, âm thanh, hình ảnh, game và mạng xã hội có thể được áp dụng để

tăng cường tính tương tác và hấp dẫn trong quá trình học tập.

Tạo điều kiện cho SV tham gia tích cực: Mô hình giáo dục trực tuyến cần tạo điều kiện cho SV có thể tham gia tích cực vào quá trình học tập. Điều này có thể là việc sử dụng các phương pháp học tập đa dạng, tạo ra các hoạt động thú vị và có tính tương tác cao.

Đánh giá hiệu quả học tập: Mô hình giáo dục trực tuyến cần có các phương pháp đánh giá hiệu quả học tập để đảm bảo tính chính xác và khách quan trong việc đánh giá kết quả học tập của SV.

Hỗ trợ kỹ thuật và tư vấn học tập: Mô hình giáo dục trực tuyến cần có sự hỗ trợ kỹ thuật và tư vấn học tập cho SV. Điều này sẽ giúp cho SV có thể giải đáp những thắc mắc và gặp phải các vấn đề kỹ thuật trong quá trình học tập.

Nâng cao chất lượng giáo dục trực tuyến ở đại học Việt Nam

Để nâng cao chất lượng giáo dục trực tuyến ở đại học Việt Nam, chúng ta có thể áp dụng những giải pháp sau:

Phát triển các khóa học trực tuyến chất lượng: Chính phủ cần đầu tư để phát triển các khóa học trực tuyến chất lượng, đảm bảo tính chuyên môn và thực tiễn của nội dung giáo dục.

Tăng cường đào tạo và nâng cao kiến thức về giáo dục trực tuyến cho giáo viên: Để đảm bảo chất lượng giáo dục trực tuyến, việc đào tạo và nâng cao kiến thức về giáo dục trực tuyến cho giáo viên là rất cần thiết. Chính phủ cần có chính sách hỗ trợ để giáo viên có thể được đào tạo và nâng cao kiến thức về giáo dục trực tuyến.

Tạo điều kiện cho SV tham gia tích cực: Để đảm bảo tính công bằng trong giáo dục trực tuyến, chính phủ cần tạo điều kiện cho SV có thể tham gia tích cực vào quá trình học tập. Điều này có thể là việc sử dụng các phương pháp học tập đa dạng, tạo ra các hoạt động thú vị và có tính tương tác cao.

Đánh giá hiệu quả học tập: Chính phủ cần xây dựng các tiêu chuẩn và phương pháp đánh giá hiệu quả học tập để đảm bảo tính chính xác và khách quan trong việc đánh giá kết quả học tập của SV.

Hỗ trợ kỹ thuật và tư vấn học tập: Chính phủ cần có sự hỗ trợ kỹ thuật và tư vấn học tập cho SV. Điều này sẽ giúp cho SV có thể giải đáp những thắc mắc và gặp phải các vấn đề kỹ thuật trong quá trình học tập.

Phát triển mô hình giáo dục trực tuyến cho đại học Việt Nam

Giải pháp nâng cao khả năng học tập trực tuyến ở đại học Việt Nam

Để giải quyết những thách thức và hạn chế hiện tại của giáo dục trực tuyến ở đại học Việt Nam, chúng ta có thể áp dụng những giải pháp sau:

Xây dựng hạ tầng công nghệ thông tin: Để triển khai giáo dục trực tuyến hiệu quả, việc xây dựng hạ tầng công nghệ thông tin là rất quan trọng. Chính phủ cần đầu tư để các trường đại học có đủ cơ sở vật chất và hạ tầng công nghệ thông tin để triển khai giáo dục trực tuyến.

Đào tạo và nâng cao kiến thức về giáo dục trực tuyến cho giáo viên: Để đảm bảo chất lượng giáo dục trực tuyến, việc đào tạo và nâng cao kiến thức về giáo dục trực tuyến cho giáo viên là rất cần thiết. Chính phủ cần có chính sách hỗ trợ để giáo viên có thể được đào tạo và nâng cao kiến thức về giáo dục trực tuyến.

Tăng cường trang bị công nghệ thông tin cho SV: Chính phủ cần hỗ trợ để các SV có thể trang bị đầy đủ công nghệ thông tin như máy tính, điện thoại thông minh, kết nối internet để có thể tham gia vào quá trình học tập trực tuyến.

Tạo môi trường học tập trực tuyến chuyên nghiệp: Để thu hút sự quan tâm của SV và tăng cường tính tương tác trong quá trình học tập, chính phủ cần tạo ra môi trường học tập trực tuyến chuyên nghiệp với các công nghệ hiện đại và các hoạt động học tập đa dạng.

Phát triển các khóa học trực tuyến chất lượng: Chính phủ cần đầu tư để phát triển các khóa học trực tuyến chất lượng, đảm bảo tính chuyên môn và thực tiễn của nội dung giáo dục.

Mô hình giáo dục trực tuyến tiên tiến cho đại học Việt Nam

Để đưa giáo dục trực tuyến ở đại học Việt Nam lên một tầm cao mới, chúng ta có thể áp dụng mô hình giáo dục trực tuyến tiên tiến sau:

Học tập linh hoạt và đa dạng: Mô hình này sẽ cho phép SV có thể học tập linh hoạt theo thời gian và không gian của mình, đồng thời cung cấp các phương pháp học tập đa dạng để tăng cường tính tương tác và hấp dẫn trong quá trình học tập.

Sử dụng công nghệ mới và hiện đại: Mô hình này sẽ sử dụng các công nghệ mới nhất như video, âm thanh, hình ảnh, game và mạng xã hội để tăng cường tính tương tác và hấp dẫn trong quá trình học tập.

Tạo điều kiện cho SV tham gia tích cực: Mô hình này sẽ tạo điều kiện cho SV có thể tham gia tích cực vào quá trình học tập bằng cách sử dụng các phương pháp học tập đa dạng và tạo ra các hoạt động thú vị và có tính tương tác cao.

Đánh giá hiệu quả học tập: Mô hình này sẽ có các phương pháp đánh giá hiệu quả học tập để đảm bảo tính chính xác và khách quan trong việc đánh giá kết quả học tập của SV.

Hỗ trợ kỹ thuật và tư vấn học tập: Mô hình này sẽ có sự hỗ trợ kỹ thuật và tư vấn học tập cho SV để giúp đỡ họ trong quá trình học tập và giải quyết các vấn đề kỹ thuật liên quan.

3. Kết luận và đề xuất

Để đưa giáo dục trực tuyến ở đại học Việt Nam lên một tầm cao mới, chúng ta có thể áp dụng mô hình giáo dục trực tuyến tiên tiến sau:

- Học tập linh hoạt và đa dạng: Mô hình này sẽ cho phép SV có thể học tập linh hoạt theo thời gian và không gian của mình, đồng thời cung cấp các phương pháp học tập đa dạng để tăng cường tính tương tác và hấp dẫn trong quá trình học tập.

- Sử dụng công nghệ mới và hiện đại: Mô hình này sẽ sử dụng các công nghệ mới nhất như video, âm thanh, hình ảnh, game và mạng xã hội để tăng cường tính tương tác và hấp dẫn trong quá trình học tập.

- Tạo điều kiện cho SV tham gia tích cực: Mô hình này sẽ tạo điều kiện cho SV có thể tham gia tích cực vào quá trình học tập bằng cách sử dụng các phương pháp học tập đa dạng và tạo ra các hoạt động thú vị và có tính tương tác cao.

- Đánh giá hiệu quả học tập: Mô hình này sẽ có các phương pháp đánh giá hiệu quả học tập để đảm bảo tính chính xác và khách quan trong việc đánh giá kết quả học tập của SV.

- Hỗ trợ kỹ thuật và tư vấn học tập: Mô hình này sẽ có sự hỗ trợ kỹ thuật và tư vấn học tập cho SV để giúp đỡ họ trong quá trình học tập và giải quyết các vấn đề kỹ thuật liên quan.

Tài liệu tham khảo

1. Ngô Thị Lan Anh, & Hoàng Minh Đức (2020). *Đào tạo trực tuyến trong các trường đại học ở Việt Nam hiện nay: Thực trạng và giải pháp nâng cao chất lượng*. Tạp chí Công Thương,

2. Phạm Thị Hằng (2021). *Hợp tác đại học và doanh nghiệp trong bối cảnh hiện nay*. Truy cập tại: <https://www.quanlynhanuoc.vn/2021/09/14/hop-tac-dai-hoc-va-doanh-nghiep...ien-nay/>

3. Phạm, Hung Hiep, & Ho, Thi Tien Hanh (2020). *Toward a 'new normal' with e-learning in Vietnamese higher education during the post COVID-19 pandemic*. Higher Education Research & Development, 39(7), 1327-1331.